

Messie dilatio, ac de ea veterum Patrum querimonia, 1271 *et seq.* V. Christus.

Metropolitanus suffraganeorum causas iudicat, 175.

Mettenis Ecclesie periculum ex episcopi et clericorum contentione, 175. Hanc Bernardus Ostiensis. Tuscaniano et Prænestino episcopis commendat, 226.

MICHAEL interpretabatur *Quis ut Deus*, 946. S. Michaelis plura in Galliis monasteria, 557 n. Unum in Terascia, 385. n.

MICHAEL clericus, postea abbas in Scotia, 665.

MILIS et Drogonis incestuosus concubitus, 174.

Militi Christianis licita, 546. Militia Dei et sæculi quid differant, 547. In Christi militia sola fuga perditur victoria, 7.

Militum Templi origo, 544. Elogium, 544 *et seq.* Quæ disciplina, 547 *et seq.* Quales ab eis admissi, 549. Hos Patriarchæ Antiocheno commendat S. Bernardus, 351. Militum Templi in monachum recipere renuunt Cistercienses, 260.

Militum pericula, 545. Militum Christi securitas, sive occidant, sive occidantur, 546. Milites pro fide pugnando morientes martyres reputantur, 544. Militi prelianti tria necessaria, 545.

Minimis occupari pontificem non decet, 442. Minimo- rum contemptus quale crimen, 501. Minima non spernit verus obediens, 506.

Ministeria Ecclesie ambientes præstringuntur, 492 *et seq.* Quales Deus vocet ad Ecclesie ministeria, 492. Ministerium ministrorum Christi triplex, servitutis, claritatis, dignitatis, 1235.

Ministrare gloriosius quam dominari, 419, 420.

Ministris Ecclesie indigni describuntur, 492. Eugenii papæ votum pro bonis Ecclesie ministris, 441. Ministros papæ compresbyteris suis anteferri nec antiquitas habuit, nec ratio persuadet, 442.

Miracula in mundo quotidiana, 766. Miracula sanctorum quorsum nobis proposita, 969. Miracula sanctorum, gloriæ divinæ testimonia, 1053. Miracula non faciunt sanctos, sed virtutes, 1054. Miracula piorum in hac vita qualia, 1070 *et seq.* Conversio peccatoris, magnum miraculum, 1070. Miracula in Christi nativitate abscondita, 767.

Miratorum monasterium ord. Cisterc. a Cigniacensibus eversum, 274.

Miseratio crudelis est penitentiae detractio, 827. Item corpori servire præ anima, 534 *et seq.* Miseratio Dei crudelis, 1415.

Miseriæ mundi hujus et pericula, 609. 874, 923, 1109 *et seq.* Miseria hominis, 886, 1041, 1176, 1400, 1552. Ejus icon, 1079. Miseria hæc duplex, corporis et animæ 786. Triplex animæ, ignorantia, ignavia, captivitas, 960. Item infirmitas, cæcitas, immunditia, 1180. Item triplex, quod facilis sit ad seducendum, debilis ad operandum, fragilis ad resistendum, 732. Miseriam suam homo non agnoscens, divinæ expers miserationis, 1081. Nulla verior miseria quam falsa lætitia, 609. Miseriæ nostræ remedium, 105.

Misericordia et veritas, viæ Domini, 859. Misericordia et iudicium, pedes, 1279. Per capreas binuolosque cervorum significatur, 1456. Miserendi materiam sumit Deus ex seipso: puniendi ex nobis, 786. Misericordia Dei omnes indigent, 778. Hæc omnibus oblata, 939. Misericordia Dei parva, mediocris, et magna, 1110 *et seq.* Misericordia Dei in peccatores, 178. Misericordia Dei non abutendum, 722. Misericordiae divinæ quatuor, 1141. Ingens homini solatium ex misericordia Domini, 1476. Dei indignatio ex misericordia procedit, 1097. V. Dei misericordia.—Misericordia Dei in mysterio Incarnationis apparuit, 776. Misericordia Dei quæ ante Christum erat, sed latebat, in ipso tandem apparuit, 796. Misericordiae plenitudo in Christo, 796 *et seq.* Misericordiam in sequi dicit Christus, 562. Misericordia Christi familiari parabola commendata, 793 *et seq.* Misericordiae testimonium ab inimicis habet Christus, 980. Misericordia Christi humana quomodo nobis necessaria, 564. Misericordia ejus triplex contra nostram triplicem miseriam, 960. Misericordiae Christi in passione, 887 *et seq.* Christus nunc prior ad misericordiam, quam ad iudicium, 722. Misericordiae consideratio iudicii timore temperanda, 551. Ex magnitudine presentis misericordiae colligenda severitas future justitiæ, 797. Iudicium futurum non sine misericordia erit, 859. Home a Deo misericorditer punitus, 1049. Misericordiae viam diabolo interclusit obstinatio, 859. Misericordia est affectio, quæ nec voluntate coercetur, nec rationi subicitur, 72. Misericordia in proximum commendatur, 564. Quibus modis et mediis in nobis excitetur, 564, 565. Misericordiae capaces nos reddit spes vera, 979. Misericordiae primus gradus penitentia, 490. Misericordiae

veræ officia, 33. Misericordia divina obtinetur miserendo sibi ipsi et proximo, 430. Misereri non novit mali ignarus, 562. Mitis sis priusquam misericors, 565. Misericordiae res est ingratis negare misericordiam, 1141. Misericordia crudelitate plena, qua ita corpori servitur ut anima juguletur, 534 *et seq.* Misericordiae viri cur diei Apostoli, 993, 994.

Missa non celebranda cum animo in alium commoto, 522. Missæ defectus quam severe olim expiati, 71. In Missa calicem non consecranti ex negligentia, quid agendum, 71. An consecratio unius speciei sine altera valida sit, 71. Missam tempore messis intermittebant Cistercienses, 1439 n.

Mitis sis priusquam misericors, 565.

Mitræ usus, anuli et scandaliorum in abbatibus improbat, 476. Sacerdoti, diacono, et subdiacono in ecclesia Vesontionensi concessus, 476 n.

Mitti aut descendere de celo non convenit Patri; sed Filio, aut Spiritui sancto, 569.

Moderatio in corripiendo, 901.

Modestia quid, 1122. Commendatur, 768. Egregia ejus descriptio, 122. Monachum decet, 1011. Mira in S. Malachia, 676.

Modica non spernenda, 266. Qui in modico fidelis non est, nec in maximo, 193.

Molimensis ecclesia Cisterciensis ordinis mater, 52 n. Ejus libertatem S. Bernardus tuetur, 52. Eandem commendat Lingonensi episcopo, 62. Item Theobaldus comes, 62.

Mollior affectus excæcat hominem, 424.

Monachi etymon, 391. Est pium Christi jumentum, 967. Monachi apostolice vite sectatores, 1127. Pauperes Christi, 110. Domestici Dei, 64. Deus eos assumpsit in proprios, 1071. Ad fundandum cœnobium missi, ut nuntii Dei suscipiendi sunt, 98. Monachi sancti dicti, 135. Ipsius sanctitatis nomen tributum, 101, 106. Item beatitudinis, 247. Monachi dotes, 316. Vera insignia quæ, 476. Qualis et quanta eorum obligatio secundum S. Bernardum, 362. Cura conscientie expurganda eis quanta, 1216. In eis minimus etiam navus graviter offendit, 1118. Ipsis in congregatione vivendum ordinabiliter sibi, sociabiliter proximo, humiliter Deo, 989. Perfectorum felicitas, imperfectorum miseria, 916. Initio conversionis nulla magis necessaria virtus quam simplicitas humilis, et gravitas verecunda, 803. Monachorum tres status, 267 n., 1105.

Monachorum felices latebræ, 834. Eos maxime decet modestia, 1011. Ipsorum officium non est docere, 96. Sed lugere, 1485. Sedere et tacere, 355. Silentio addicti quomodo consilium et auxilium fratribus exhibere debent, 725. Eorum est vivere de manuum labore, 355. Quam periculosum eis est prædicandi desiderium, 1485 *et seq.* Sine missione prædicationis officium assumere non debent, 339. Non obloquantur episcopis, 1300. An conveniat eis censura in episcopos, 465. Eorum frequens tentatio, episcoporum ambire gloriam, aut excessus judicare, 1301. Ad episcopatum assumpti abbas potestati subtrahit, 188. Episcopis factis habitum et vitam priorum deserere haud licitum, 297 n. Monachorum vita in labore, 343. Eorum quadragesimali devotione torquetur daemon, 841. Immerito queruntur de vite presentis laboribus, 1130. Eos tentat diabolus aliquando austeriora, aliquando remissiora suadendo, 1128 *et seq.* Eis non querenda commoda, 392 *et seq.* Segues et languidi notantur, 1075. Neglectis regulis, tribus substantialibus votis contenti, extra viam sunt salutis, 354 n. Monachi sensuales omnibus hominibus miserabiliores, 343. Eorum abusus in cibo et potu, etc., præstringuntur, 535 *et seq.* Ciborum observatores notantur, 1378, 1379 *et seq.* Item valetudinis nimis studiosi, 1378 *et seq.* Eis non conveni agere medicos, 70. Indecorum id ac periculosum, 68.

Monachi parentum solliciti notantur, 809. Quam iis periculosus amor parentum præposterus, 1484. Sæcularibus dediti præstringuntur, 844 *et seq.* Item curis sæcularibus dediti, 754. Monacho, præsertim tironi, vitanda sæcularium conversatio, 299. Quidam peccata in sæculo facta jactitantes notantur, 1315. Monachorum visitationes antiquis quam dissimiles, 535 *et seq.* Peregrinationes in monachis improbat S. Bernardus, 358. Monachus in monasterio potius agat penitentiam, quam in peregrinatione, 358. Per urbes discurrere nihil turpius, 1216. Monachi singularitatis amantes notantur, 1325. Monachos quales deceant vestes, 391. Luxus in religiosis vestibus notatur, 754. Eorum habitus humilitatis insigne, 537. Cupiditas in monachis damnatur, 355. Quorundam superbia præstringitur, 753 *et seq.* Monachi ambitiosi redarguntur, 476. Eorum vanitates et superfluitates præstringuntur, 534 *et seq.* Deo dicata membra non sine gravi sacrilegio in usus vanitatis et curiositatis assumuntur, 847.

Monachi correctio ut instituenda, 106. Cum perfectis et imperfectis monachis ut agendum, 87. Discidia inter manachos esse quam indignum, 214 *et seq.* Monacho contumaci libertatis privilegium dari improbat, 227. Monachi incorrigibiles, ejecti, 105 n. Monachus, relicto monasterio moderate vivens, pejor est dissolutus in illo remanente, 12. Monachus extraneus an et ubi admittendus, 67. De alio monasterio absque sui superioris permisso non suscipiendus, 106, 519. Monachus an possit ad aliud transire monasterium prætextu voti, quod ante professionem aut monasterii ingressum fecerat, 367. Monachi in alienum regnum mitti non acquiescentes, non cogendi, 323. Monachus, dictus *Religiosus*, 34. n. Monachi matrimonium an validum, 520 n. Monachi sub Faberniacensi abbatissa hospitali desertentes, 349. Monachi pcccæ a piratis occisi, 664. Monachi indisciplinati in Clara Valle, 1427 n. Monachi cujusdam Clara-Vallensis laici perfectio, 1154. Monachi cujusdam indisciplinati audacia et obstinatio, 378 *et seq.*

Monasterium, paradisi, 1484. Jerusalem, Civitas sancta, 64. Dei tabernaculum, 33. Penitentia locus, 371. Lectulus floridus sponsæ, 1426. Carcer, 343, 1070. Et quidem durus, 211. Monasteria stagnis comparata, 1061. Ecclesiæ gloriam augent, 386. In monasterio ut conversandum, 92. Duo in monasteriis observanda, subjecto et stabilitas, 23. Monasterium mutare cui liceat, cui non expediat, 518 *et seq.* Non desertores, sed provisoser consendi qui a laxiori ad strictius transeunt monasterium, 390. Cum malo abbate an manere melius quam monasterium mutare, 521 *et seq.* Ut licitum est in monasterio minus stricto manere, 25. Mutato monasterio ad primum non revertendum, 519, 520. Transitum ad aliud monasterium improbat S. Bernardus, 45, 46. Criminosos ab ingressu monasterii non prohibet, 363. Monasteria in regno alieno ædificari dehortatur, 76. Monasterium notum in regula quid sit, 69. Monasterium pro ecclesia, 34 n.

Monasticus ordo primus in Ecclesia fuit, a quo cepit Ecclesia, 537. Angelicis ordinibus similis, 537. In quo consistat, 147. Monastica professionis elogium, 1215 *et seq.* Est alter baptismus, 1108 n. Cur, 520. Vita est apostolica, 1161 *et seq.* Item vita angelica, et quodam modo prophetica, 1161 *et seq.* Est præparatio ad mortem, 840. Monastica vita via ad celum compendio, 1127. Sæcularibus ludus, 93. Ob austeriores prioris vite monasteria non refugienda, 297. Monasticam vitam leniunt austeritates, 299. Monastica vite præclara descriptio, 1177.

MONICA (S.) juxta Ecclesie Africanæ mortem oblationes Mediolani offerre volens ab Ambrosio prohibetur, 215.

Monilia veritas, puritas, simplicitas, 1412.

Monsteriolium ad radices montis Laudunensis sanctimonialium Ordinis Cisterc., 385 n. Harum mira observantia, 385 n.

Mora periculosa, ubi de salute agitur, 109.

Moralitas perfecta in evitandis vitis et appetendis virtutibus, 1198.

Morbos cur Deus immittit, 40.

Morensem ecclesiam ad condendum monasterium ord. Clara-Vallensis concedunt Canonici regulares S. Dionysii Remensis, 383.

Moribundi confessio et viaticum, 678. Moribundos demum terret, 839. Iis Angelo duce opus est, 839. Morientibus sacramenta negabant Henriciani, 237. V. Mors, Mortui.

Morimundus quarta Cistercii filia, quo anno fundatur, 14 n. Adam abbas inde temere discedit, 14 *et seq.* Hinc Raynaldus abbas relicto monasterio Jerosolymam petit, 324.

Mors vanitatis et brevitatis arguit omnia, 484. Vita qua vivimus magis mors est, nec simpliciter vita, sed vita mortalis, 875. Mors adolescentiæ non parit, 364. Semibus in januis, adolescentibus in insidiis, 484. Justa peccati pena, 553. Opus diaboli, peccati pena a Christo superata, 1044. Mortem et peccatum, duos hominis hostes, X. Christus profligavit, 777. V. Christi mors. Morte nihil certius, et incertius, 109. Ex quo incipimus vivere, incipimus mori, 875. Mors potestatem non habet in animam, sed tantum in corpus, 1066. Mortis memoria commendata, 235. Quatenus hæc timenda, 262, 1144. Morte durior separatio, 1355.

Mortem intentat Deus ne inferat, 40. Mors sanctis novæ legis cur optabilis, antiquis exosa, 104 *et seq.* Mortis qualitas quo indicio colligenda, 1205. Quibus sit in desiderio, 758. Cur eam optent pii, 1353. Quippe mors piis beneficium, 1522. His non damnum affert, sed lucrum, 144, 1355. Mors sanctorum pretiosa, 992, 1044. Mortem pretiosam duo faciunt, vita et causa, 105. Item tria, quies a labore, gaudium de novitate, securitas de eternitate, 1195. Bona mors justorum propter requiem, melior propter novitatem, optima propter securitatem, 110. Mors sancto-

rum tripliciter pretiosa, 1194. Morte ipsa de diabolo sancti triumphant, 1056. Justis in morte oritur vera dies, 1522. Mors piorum an et quomodo lugenda, 336. De morte et vita priorum æqualiter luget et gaudet Bernardus, 359. Mors præveniēda laudabili vita, 1232. Vita monastica præparatio ad mortem, 840. Mors impiis densa nox, 1522. Mors peccatorum pessima, 1458. Quomodo, 1239. Mala mors peccatorum in mundi amissione, pejor in carnis separatione, pessima in vermibus ignisque duplici contritione, 110. Mors, infernus, et lacus quibus competant, 1093. Mors mala immutabilis, 1205. Mortui sunt qui secundum carnem vivunt, 899 *et seq.* Mors est vita stulti, 1482. Mors animæ per peccatum, 1550. Mors et resurrectio duplex, animæ et corporis, 1233. Mors bona, qua morimur peccato, ut justitiæ vivamus, 109. Amori Christi potius cedendum quam morti, 107. Mors nostra non ex mero amore, 831. Mors Angelorum contemplatio, 1446. V. Moribundi, Mortuus.

Mortalibus inhians homo merito mortalis, 1355.

Mortificatio a monastica professione requiritur, 775. Mortificatio carnis, martyrii genus, 1379. Non minus ipsi carni proficit, quam spiritui, 945. Carnem vere amant qui eam mortificant, 835. Mortificatio carnis exercenda cum discretionem, 795. Mortificatio concupiscentiæ, 922. V. Maceratio.

Mortuus mundo quis, 826. Mortuorum animæ pro diversis meritis tria sortiuntur loca, 1177. Mortuorum variae resurrectiones, quas præcellit Christi resurrectio, 894. Mortuos temere lugentes plorandi sunt, 1357. Pie mortui non ablati, sed translati, 72. Quis eo magis mortuus, qui fovet ignem in sinu suo, in conscientia peccatum, nec sentit, nec expavescit, nec excusat, 900. Mortuis debemus compassionem et orationem, 1116. Suffragia pro mortuis, 689. V. Mors.

Morum corruptio in clero, 637.

Mosomense monasterium ord. S. Bened., 261 n. Mosomenses monachos pontifici commendat S. Bernardus, 261.

Moses Christi typus, 907. Quomodo viderit, 882. Ejus pietas, 1298.

Mulierum nomine designantur carnales animæ, 1405. Mulierum cohabitatio noxia, 83, 84. V. Femine.

Multiloquium fugiendum, 493. In eo veritas periclitatur, 493. V. Loquacitas.

Multitudo peccantium non facit impunitatem scelerum, 390. Ex multitudine solidum non eruitur argumentum boni, 316.

Mummonia, Hiberniæ pars australis, 662.

Mundandus oculus cordis a peccato, 890. V. Animus, Cor.

Mundana gloriæ vanitas, 121. Exhortatio ad contemptum mundanae gloriæ, 121. Mundana consolatio, divina impedimentum, 765.

Mundities a peccatis alienis quomodo obtineri possit, 1283. Munditiæ carnis necessitas, 1188.

Mundus, liber in quo Dei sapientia legitur, 1104, Dei potentia, sapientia, et benignitas in ejus creatione, 934. Mundus lacrymarum vallis, 445. Plenus spinis, 1432. Mundi noctes plurimæ, 1533. Nulla quies in hoc mundo, 1031. Mundi bona vana et caduca, 111, Eo an licite uti possimus, 368. Mundi hujus miseriæ et pericula, 794, 923, 1157. Mundus animas suæ dignitatis immemorans merito deludit, 484. Mundi contemptus, 922, 1177. Mundi compedes quantumvis aurei relinquendi, 1113. Stimulus vehemens ad mundi fugam, 108 *et seq.* Mundo et Deo servire impossibile, 123. Mundum qui plus amat quam Deum, impius est et idololatra, 115. Mundo mortuus quis, 826. Mundo crucifixus quis, 826. Mundi triumphati testimonium, 908. Filiorum hujus mundi infelicitas, 112.

Muratio mortis est imitatio, 1531. Mutatio de malo in bonum jucunda, 43.

Mutabilitas voluntatis, 92. V. Inconstantia. — Mutabilitas in monachis improbat, 518. V. Monasterium.

Muræulæ quid, 1412. Muræulæ aureæ vermiculatæ argento quid, 1412, 1413.

Murmur Deum inhonorat, 940. Marmuratio lepra, 903. Murmuratores in Christum offendunt, 864.

Myrrha, res amara, dura tribulationum significat, 1418.

Mysteriorum notitia in Prophetis inæqualis, 631.

N

Nannetum, urbs Galliæ, 1260.

NATHANIEL prior Portarum, 156 n. Carthusiæ majoris 263 n. Demum episc. Bellicensis, 247 n.

Nardus humilitatem designat, 1005, 1415.

Narratio brevis et pura manifestam facit absque labore veritatem, 415.

NATALIS monachus Carthusiensis, 247. Electus episcopus, a papa non confirmatur, 248.

Natalis Domini pompa et celebritas, 784. Nativitas Christi debet semper nova videri, 773. Fructus ejus triplex, 756. Nativitatis Christi circumstantiæ ad mores, 781 *et seq.* Prostratio ad lectionem Martyrologii nativitatem Christi annuntiantem, 773. *V.* Christus.

Nativitatis B. Mariæ festum receptum, 169. *V.* Maria, Naturæ integræ status, 1088. Item corruptæ, 1088. Quanta corruptela ex peccato, 759. Naturæ triplicem lapsum reparavit summa Trinitas, 180. *V.* Homo.

Nazareth, flos 722, 734, 981. Locus conceptioni Christi a prophetis prædictus, 634.

Neapolis ab obsidione Rogarii tyranni liberata per Pisanos, 146.

Necessarium, stabile, inviolabile, incommutabile, 501.

Necessitas tollit libertatem et meritum, 605. Necessitas voluntaria non excusat a peccato, 1552. *V.* Libertas. Necessitas est quædam carnis loquela, 595. Ex carnis infirmitate procedit, cupiditas ex cordis inedia, 857. Est cupiditate tolerabilior, 857. Necessitates hominis multæ, 857. Necessitas felix quæ cogit in melius, 501.

NEHEMIAS episcopus Duevanie in Hibernia, 678.

NEGLECTUS et contemptus quo differant, 507. Legum contemptu plus peccari, quam neglectu, 507 *et seq.* Neglecto vulnere callus obducitur, 408.

Negligentes triplex manet malum: horror in exitu, dolor in transitu, pudor in conspectu gloriæ magni Dei, 1144. Negligentes monachi notantur, 1075.

Negligentia in gravi periculo non tam securitatis est, quam desperationis, 855. Negligentiæ damna, 1111. Negligentia circa cultum divinum notatur, 724.

Negotium animarum nostrarum nunquam obliviscamur, 763. Negotium charitatis, vera requies, 97. Negotium gloriæ, otium, 1519.

Negotiis secularibus dediti monachi præstringuntur, 754. Tranquilla mens in medio negotiorum, rara avis in terris, 334.

Nephtalim, cervus emissus, 1284.

NESTORIUS in concilio Ephesino et Chalcedonensi damnatus, 186.

Nicasii (S.) monasterium Remense a regis ministris expulsum, 208 n.

Nicolai (S.) in Bosco monasterium, 385 n., 528. Alias in silva Vedogi monasterium, 85 n. Ejus religio et multimoda possessio, 86 n.

Nicolai (S.) de Prato monasterium Canonicorum regularium, 90 n., 385 n.

NICOLAUS episcopus Cameracensis, 199 n.

NICOLAUS monachus, designatus abbas Trium-fontium, 286.

NICOLAUS monachus S. Nicolai de Bosco, 527 n. 87, 528.

NICOLAUS Claræ-Vallensis, S. Bernardi notarius, 183 n. 184. Petro Venerabilis charus, 262, 345, 347, 348. Ejus fraudes et imposturæ, 282 n. Varia ejus fortuna, libri scripta 712 *et seq.*

NIGELLUS invasor sedis S. Malachie, 668, 669.

Nigredo non omnis deformis, 1350. Etiam in sanctis locum habet, 1331 *et seq.* Ecclesiæ nigredo unde, 1353. Nigredo poenitentia, compassio et persecutionis, 1370. Nigredo felix, quæ mentis parit candorem, lumen scientiæ, conscientia puritatem, 1351.

Nigredo mentis, non vestis execranda, 220.

Nigræ vestes monachos magis deo, 222 *et seq.* Nigris vestibus usi antiqui Patres, 221. Item Hispani in funere, 222.

Nimis quid 1325. *Nimis pro perfecte aut valde* 563.

NIVARDUS S. Bernardi frater in Hispaniam missus, 335 n. Sancia regis Hispaniæ sorori charus, 284. Abbas monasterii de Spina, 284 n. An etiam Vallis-Richerii, *Vide Notas.*

Nivernensis comes de feodo episcopi habet quidquid in civitate Autissiodorensi possidet, 376. Res episcopi Autissiodorensis ut suas custodire debet, 376.

Nobilitas qualis querenda prelati Ecclesiæ 420. Nobilitas virtus rara 121. Clarior et illustrior, 121. Nobilitas virorum converso non infrequens, 117. Illustrior virtus quam nobilitas prosapie, 121.

Nomen Dei nosse quid, 872. Nomen Christi effusum in omnes gentes, 1310. Nomina Sponsi alia majestatis, alia pietatis 1309. Nomina Dei olim terribilia, nunc delectabilia, 1309. Effusio eorum in invicem, 1309. Nominum Christi expositio, 791 *et seq.*

Nonna sanctimonialis, 123.

NORBERTUS (S.) ordin. Præmonstratensis institutor, 83,

226 n. Magdeburgensis antistes, 135. S. Bernardo prælatum, 249 n. Elogium ejus, 60. Divinis aperiendis mysteriis tanto promptior, quanto Deo propior, 27. Ecclesiæ generalem persecutionem prædicat, 60. Ejus de Antichristo sententia, 60. Cælestis fistula, 1129 n. Norbertus supplex ad Theobaldum comitem pro Humberto, 50. Norbertum Bartholomæo Laudunensi episcopo commendat Calistus papa, 385.

NORMANDUS episcopus Andegavensis, 281.

NORPALTUS abbas Vallis-Lucantis, 76 n.

NOTERTUS archidiaconus Parisiensis, an auctor necis Thomæ prioris S. Victoris, 159 n., 160.

Novationum error de Christi carne, 455.

Novellos fratres non vult exponi S. Bernardus, 312.

Novigentium monasterium B. Mariæ, 385 n.

Novissima quomodo prævidenda, 993. Novissimorum recordatio, 1110. Quam utilis, 1027. Austeritatem vitæ religiosæ mitigat, 7.

Novitii in religione vineæ florentes, 1483. Præda Domini, 98. Lazarum representant, 1463. Novitiorum indoles, 1103 *et seq.* Boni institutio, 296. Virtutes, 1483. Eis necessarius est pædagogus 1103. Novitii ex regula habitum sæcularem olim retinebant Cistercii, 3 n. 4. Novitiorum habitus apud Cistercienses, et Cluniacenses, 4 n. Novitiorum probatio annua, 4. Professio dilata, 301. Aliquando contracta, 217. Novitiorum tentatio de rigore Ordinis, 1218. Novitii cujusdam rigida et mirabilis abstinentia, 392. Novitiorum primitias fere nequeunt damnes. 1473. Novitii devotio præstita, non data, 795. Novitiorum pericula, 1483 *et seq.* Eorum prima tentatio, pusillimitas, 836 *et seq.* Necessaria eis cautela in tentationibus, 831. Novitiorum defectio et ruina describitur, 1483 *et seq.* Incorrigibiles ejiciendi, 301. Ad sæculum revertentes quam legendi, 1484. Quasi apostata, 353 n. Novitius a priore ejectus absente abbate, 365. Novitium ejectum, sed postea in proposito confirmatum benigne recipi postulat S. Bernardus, 364, 365 *et seq.* Novitiorum magistrum a se discedere dolet abbas de Spina, 335.

Nox adversa significare solet, 1391. Nox ignorantia, 1568. Nox est sæculi vita, 769. Noctes mundi plurimæ, 1533.

Nugæ fugiendæ, 425. Nugæ aliquando ferendæ, referendæ nunquam, 425. Nugæ in ore sacerdotis blasphemias, 425.

Nundinæ solennes ad duella, 337 n. Nundinæ libertatis Kalendarum Maiarum, 377.

Nuptiæ ab hereticis damnatae, 1483, 1494, 1495. Secundæ et tertiæ, licite 1496 *et seq.* Nuptiæ Christi cum anima, 808. Nuptiæ convivium prandium est, non cæna, 808.

O

Obedientia quid, 359 n. Victimis præstat, 1391. Obedientiæ nummus, 1063. Obedientiæ commendatur, 794. Et quidem ab exemplis coelorum, angelorum, Abrahami, etc., 1051 *et seq.* Item in apostolis, in Christo, in Abraham, 1170 *et seq.* Obedientiæ necessitas, 1340. Et utilitas, 902. Non nisi obedientiæ mandatorum contemplationis gustus debetur, 1427. Obedientiæ voluntariæ forma, 1367. Obedientiæ triplex, 1171. Obedientiæ gradus varii, 1171 *et seq.* Obedientiæ gradus optimus, cum eo animo junctum opus recipitur, quo et præcipitur, 506. Superiorum in obediendo mandata discernentes præstringuntur, 957. Obedientiæ virtus discretionem supplet, 795. Obedientiæ quibus difficultas aut impossibilitas videatur, 513 *et seq.* Obedientiæ gravem non esse nisi imperfectis et carnalibus, 309. Obedientiæ mandatum præveniens ampliorum gratiam meretur, 1055. Obedientiæ lex in quibus valeat, 18.

Obedientiæ ordo, 506. Obediendum Deo potius quam homini, 18. Obedientiæ quæ voti terminis cobibetur, est imperfecta, 506. Perfecta quæ sit, 506. Obedientiæ terminus qui et vitæ, 505, 621. Obediendum præpositis sicut obedientiam exigimus a subditis, 350. Obedientiæ reverentia superiori etiam indigno exhibenda, 725. Prælati in quibus obediendum, 1171 *et seq.* Obediendum prælato tanquam Deo, ubi tamen Deo contraria non præcipit, 507 *et seq.* 509. Obedientiæ abbati non debetur in his quæ sunt ultra, aut contra regulam 504 *et seq.* Abbat in malo non obediendum, 18, 22 *et seq.*, 24. Obedientiæ errata rectis esse venialia, 510. Majorum imperiis non præponenda minorum, 20. Obedientiæ falsa, 1174. Obedientiæ vitiosa quæ, 1063. Non omnis inobediencia lethalis, 510. Verus obediens minima non spernit, 506. Obediendum ita ut nihil plus, nihil minus, nihil aliter quam imperatum est, fiat, 795. Frustra de obedientia sibi blanditur, qui occulte satagit, ut id sibi imperetur quod vult, 1157. In difficultioribus agendis obeditio, gratior, quam præ-

varicatio gravior; in facilioribus contemptus damnabilior, quam actus laudabilior judicatur, 517. Obedientiæ jugum excutiens mala est libertas, 476. Obedientiæ cumulus, 1157. Obedientiæ exemplo Christi sectanda, 368, 1325. Christi actiones sunt obedientiæ documenta, 1562. Christus vitam dedit ne perderet obedientiam, 475. Obedientiæ perfecte exemplum in Petro et Andrea, 1063. Obedientiæ qualis apud Clara-Vallenses, 397. Obedientiæ seu parvæ cellæ extra cœnobium aliquando synagogæ Satane, 253.

Oblatio Cain cur reprobata, 1349. Oblatio Christi in templo et in cruce, 962. Oblatio filiorum in monasterio quo rita faciendâ, 4. Parvulus ligabat, 3 n. Oblatio parentum an voto filiorum præferenda, 4. Oblatio filii a parentibus facta non præjudicat voto proprio, 341. Oblationis nostræ tres conditiones, 963. Nos ipsos Deo offerre debemus, 963. S. Monica juxta Ecclesiæ africanæ morem oblationes offerre volens Mediolani, ab Ambrosio prohibetur, 215.

Oblivio quædam bona, quædam mala, 774. Oblivio bona, si et teipsum nescias, ut prosis proximo, 466. Obsecratio conscientis infirmis convenit, 1134.

Observantia regularis propositum ex corde procedit, 256. Observantiæ corporales boni propositi, via Domini, 1234.

Obstinati aspidi similes, 855. Post lapsum abominabiles, 944.

Obstinatio summa religionis subversio est, 865. Maxime vitanda, 939. Obstinatio viam misericordiæ diabolo interclusit, 859.

Obumbratio Mariæ, 1383.

Occasionis subtractio, veræ compunctionis in licium, 898. Oculta tria, 1233.

Occupationes exteriores quam periculose, 409.

Oculi et aures per hædos significantur, 571. Oculorum curiositas culpæ commissæ indicium, causa committendæ, 572. Oculos inculpabiliter levas, ut petas, vel ut impendas auxilium, 571. Oculi erant nostri post resurrectionem, 846 *et seq.*, 847. *V.* Curiositas. — Oculus meus, memoria mea, 1040. Oculi cordis quadruplex, 515. Oculi mentis oratione et confessione mundatur, 1029. Oculi mentis a triplici inquinamento purgandus ad videndum Deum, 1028. Oculi cordis a peccatis mundandus, 490. Oculum simplicem duo faciunt, amor boni, et cognitio veri: oculum nequam cœcitas et perversitas, 515.

ODELAICUS Tarraconensis archiepiscopus, 135 n.

ODILO (S.) abbas Cluniacensis, 536.

Odium et amor corrumpunt iudicium, 565.

Odo abbas Belli-Loci, ord. Præmonstrat., 250 n. S. Bernardi amicus, 361.

Odo (S.) abbas Cluniacensis, 536.

Odo ex abbate S. Cornelli, abbas S. Dionysii in Francia, 275. Ejus elogium, 275 *et seq.*, 275 n. Ejus defensionem adversus iniquas criminationes suscipit S. Bernardus, 275, 276 *et seq.*

Odo abbas S. Genovefæ, 333.

Odo abbas Majoris-Monasterii, 355 n. Vir optimus, 356.

Odo abbas Pultariensis, 714.

Odo abbas S. Remigii Remensis Carthusiæ de Monte-Dei fundator, 279 n.

Odo comes, Sparnacense monasterium fundat, 102 n.

Odo dux Burgundiæ, 162 n.

Odo de Tociaco miles, 377.

ODOLRICUS canonicus Lingonensis, 161, 162 n.

Oeconomus debet esse fidelis, et prudens, et auctoritate pollens, 442. Qualis ejus debeat esse auctoritas, 443. Oeconomus fidelis prudenti an præferendus, 443.

ODONTREB civitas in Hibernia, 678.

OFFICIUM divinum opus Dei dictum, 1431. Officio divino ut assistendum, 1431 *et seq.* In divinis officiis qualia legi vel cantari debeant, 357. Officia exteriora a religiosis non expetenda, 1001. Religiosis ab officiis exterioribus vacantibus quid inebat, 1001 *et seq.*

OGERTUS canonicus, regul., 90, 540 n. Abbas honestate, scientia, et religione commendabilis, 99.

OLANNUS cellarius, 377.

Oleum et vinum vulneribus nostris Christus infudit, 1317. Olei tres proprietates, lucet, pascit, ungit, 1310. Olei proprietates nomini Jesu aptatæ, 1310. Oleum adulterium venenosum, 30.

OLRICUS canonicus Lingonensis, 161.

ONUS Christi leve, 73 *et seq.*, 1307. Etsi premere videatur, portandum, 839 *et seq.* Onus Christi penis aviunt et quadrigæ comparatum, 73. Onus Christi non gravat, sed levat, 73. Onus Christi onus beneficiorum, 870, 939. Onerat nos cum exonerat Deus, onerat beneficium cum exonerat a peccato, 870. Onus grave iniquitas, 870. Oneris et jugi commutatio, 870.

Opera Domini magna, maxime Creationis, redemptionis, et glorificationis, 779. Opera Christi exterius considerata, minus capaces animos pascunt, 807. Opera hominis, semina eternitatis, 485. Opera discernunt inter filios Dei et filios diffidentia, 111. Opus omne triplici consideratione præveniendum, an liceat, an deceat, an expediat, 432. Operum bonorum Deus est causa finalis et effectiva, 850. Bonorum operum Deus auctor est, remunerator et remuneratio tota, 850. Vitiantur ex mala conscientia, 1514. Opera Deus judicat ex intentione, 1046. Opera verbis concinant, et verba operibus, 193. Opera cum fide jungenda, 1348 *et seq.* Operibus fides comprobanda, 1349. Opera sine fide non faciunt hominem rectum, sed neque sine amore Dei et Ecclesiæ, 1349. Ferore devotionis condienda, 778. Opera pietatis charitatis causa aliquando intermittenda, 1439. *V.* Fides. — Opus et voluntas quando rata, 788 *et seq.* Multoties minus justitiæ habent qui magis operantur, 531. Operandum in hoc mundo sed non de hoc mundo, 1113. Opera tenebrarum sunt peccata, 769. *V.* Actio.

Opes quatenus habeat prælatus, 419. *V.* Divitiæ.

Opinio est quasi pro vero habere aliquid quod falsum esse nescias, 447. Si habet assertionem, temeraria est, 447. Opiniones quando licitæ, 634.

Optima pars quæ, 1001.

Opus Dei dicitur officium divinum, 1431.

Oratio quasi oris ratio, 1135. Oratione et meditatione ascendimus, 1063. Oratione dignius queritur et facilius invenitur Deus, quam disputatione, 458. Oratione est remedium contra pravos concupiscentiæ motus, 1028. Orationi instandum, 922. Quanta reverentia, 1437 *et seq.* Orationum varia genera, 1136. Omnis oratio tepida, quam non prævenit inspiratio, 593. Orationis optima regula, 824. Modus recte orandi, 1136 *et seq.* Orationis tres conditiones, 821. Item septem, 1244. Oranti necessaria puritas intentionis et continentia, 1284. Item secus et secretum, 922, 1411, 1567. Oratione præcipue vigilantiam exigit, 1137. Orationis et jejunii copula, 820. In oratione aridi perseverantes fervescunt, 1290. Oratione perseverans ad gratiam Spiritus sancti necessaria, 927. Affectus quatuor quibus orandum est, 1228 *et seq.*

Orationis tempore Deus tanquam in cœlo cogitandus, 1137. Oratione incumbentibus libenter adstat Christus, 911. Orantibus adstant angeli, 744. 1282 *et seq.* Orationes nostræ Deo per angelos innoscent, 1284. Orari vult Deus pro his etiam quæ dare disposuit, 754. Dulcis lex quæ meritum exauditionis in clamore constituit postulationis, 873. In oratione quid petendum, 828. Temporalia et gratiæ gratis datæ sub conditione petendæ; gratia gratum faciens et gloria absolute, 1136. Orationi plus fidendum quam propriæ industriæ, 440. Oratione nulla infructuosa, 832 *et seq.* Orationes nostras cur aliquando Deus non exaudiat, 823, 1060, 1065, 1140 *et seq.* Deus cur parcius subinde det quod homo desiderat, 835. Orationum efficacia ex vita laudabili, 266. Orationem supplet verecundia, 580. Orans tria considerare debet, et quid petit, et ipsum quem petit, et seipsum qui petit, 1228 *et seq.* Orantes quam suaviter afficiat celestis gaudii memoria, 1124. Orationes et lacrymæ arma Bernardi, 228. Orationibus Ecclesiæ privari quanti sit periculi, 581. Oranti tempus observandum, 1568 n. Orationis tria vitia, timiditas, temeritas, tepiditas, 821 *et seq.* Hæc duobus modis impeditur, 1228. Orationi inimicæ longæ confabulationes, 1120. Pro desperatis non orandum, sed gemendum, 579. Oratione peccatoris execrabilis, 1518. *V.* Contemplatio.

Oratorium ex virgibus in sepe textis, 675. Oratorium ex lapide primum in Hibernia, 684. Oratorium ex ligno, 665. Oratorium monasterium ord. Cist., 130 n.

Ordinate amandis inhæret qui timenda non negligit, 1184.

Ordinationes illegitimi episcopi an tenendæ, 320.

Ordo et disciplina synonyma, 5 n. Ordo viget in monasteriis, 1216. Ordo monasticus primus in Ecclesia fuit, imo cepit ab eo Ecclesia, 537. Angelicis ordinibus similis, 537. In quo consistat, 147. Ordo Cisterciensis idem dicitur cum Cluniacensi, etc., 5 n. Distinguitur, 5 n. Ordo Claræ-Vallensis, 383. Ordinis sui nigros monachos appellat Bernardus, 83. Ordinem Cisterciensem cur alii prætulerit S. Bernardus, 530. Ordo Cluniacensis gloriosissimus, et mundi lumen, 527. Ejus elogium, 528. Ordines tres ecclesiæ, conjugatorum, continentium, et prælatorum, 1156. Ordines quatuor in domo Dei, 1243. Ordines minores ab abbatibus collati, 477 n. Ordinum indigni susceptores notantur, 493. Errores de ordinibus, 1498.

Orientalis Ecclesiæ status periculosus, 339. Infelix status, 373, 374.

Origenes caute legendus, 1153. Quædam ejus dicta minus congrua, 1155, 1452 n. 1531 1532 n.

Originale peccatum, maximum, 886. Ejus remedium olim darum, nunc facile, 804. Quae remedia ante Christum, 627.

ORIBERTUS seu Oribertus ex priore Casae-Dei episcopus Valentinus a Bernardo laudatus, 247. 265 n.

Ornatus virginum verecundia et disciplina, 122. Ornatus filiarum hujus saeculi inanis et caducus, 122. Ornatus ex murium pelibus improbat, 945.

Oscula tria denotant tres animae status, 1275. Osculum reconciliatorium, munerarium, contemplatorium, 1239, 1243. Osculum de ore, Osculum de osculo: utriusque discrimen, 1287. Osculum manuum provecis congruit, 1274. Osculum oris perfectis, 1274. Osculum manuum Deo gloriam dare, 1276. Osculum oris petit anima Deum sitiens, 1282. Osculum triplex pedum, manuum, oris, 1206. Osculum pedum indicium pacis, 1275. Osculum pedum congruit poenitentibus, 1273. Osculum oris norunt soli experti, 1273.

Osculum Patris et Filii Spiritus sanctus, 1285, 1286. Osculum Patris et Filii et Spiritus sancti, 1209, 1286. Osculo Spiritum sanctum sibi infundi sponsa postulat, 1285. Osculum in divinis quid, 1285. Osculum est Incarnatio Verbi, 1271. Item Spiritus sancti donum, 1285.

Ossa Clarae-Vallensis ex priore coemeterio in aliud translata, 1043.

Ostentatio cavenda, 782. Adolescentibus, 1567. Utile est abscondere magis quam ostendere si quid boni habemus, 727.

Ostiensis episcopi est consecrare summum pontificem, 137.

OTHBERTUS S. Benedicti monachus, 41.

Otiosi sermones damnati, 1070. Temporis jactura in verbis otiosis quantopere cavenda, 1118 *et seq.* Otiosum verbum quod nullam habet rationabilem causam, 1118. Otiositas fugienda, 425. Otiosum non est quod non omnino ratione vacuum est, 507.

Otto monachus Mediolanensis, 143.

Ova quam multis modis possint et soleant preparari, 535. Eorum abstinencia apud primos Cistercienses, 11 n.

Ovis, nomen innocentiae, 222. Ovi et api Christus comparatur, 722.

P

Pacatus quis, 491.

Pacificus quis, 491.

Pacta, ab iis non resiliendum ob suspensiones, 206.

Pagani an occidendi, 546.

PAGANUS de Monte-Desiderii, miles Templi, 541.

Palatium, humilitas in eo rara, 437.

Palefridus quid, 108 n.

Pallium plenitudo honoris archiepiscopalis, 141, 672. Ejus usus ante S. Malachiam archiepiscopis Hiberniae defuit, 672. Quanti ejus dignitatem fecerit, 687 *et seq.* Ante ejus usum an archiepiscopi Armachani antistites, metropolitani usi potestate, 311 n.

Palliat iniquitas perfectorum tentatio, 1392 *et seq.*

Panis Cisterciensium ex avena, 6 n., 391.

Panis animae multiplex, 1074. Panes septem mystici, 939. Panes tres amico ministrandi; veritatis, charitatis et fortitudinis, 910. Panes septem ex quibus quatuor hominum millia satiavit Dominus mystice, 1038. Panibus quinque apostoli refecti, 883.

Panni Christi nostrae sunt divitiae, 667.

Papae vicarius Christi, 249, 474. Vicarius Petri, 178, 317. Vicarius Petri et Pauli, 177 n., 242. Apostolorum haeres, 425. Orbis episcopus, 236. Speculator est super omnia constitutus, 419. Parem non habet super terram, 417. Ipsi datum est judicare de universis, 198. Gladius ejus duplex, 438. Claves ejus, 270. Plenitudo potestatis super universas orbis Ecclesias ei donata, 141. Solus plenitudinem habet potestatis, 236. Orbi exeundum ei, qui vult explorare quae non pertineant ad ejus curam, 425. Ei reverentia omnimode exhibenda, 141. Potest omnem ulcisci inobedientiam, 141. Papae primatum testatur appellatio de toto mundo ad ipsum, 428. Non modo ovium sed etiam pastorum omnium unus pastor, 422. Reverentia ab archiepiscopo ei exhibenda, 474. De episcopis creare potest archiepiscopus et e converso: et creare potest novos episcopos, 141. Episcopus ipso deponere et excommunicare potest, 422. Solus est ejus episcoporum depositio, 235. A finibus terrae quascumque personas ecclesiasticas quoties viderit expedire cogere potest ad praesentiam suam, 141. Praesidet principibus, imperat episcopis, regna et imperia disponit, 232. Ejus laesio omnes catholicos tangit, 240. Papae consensus pro Roberti transitu ad Cluniacenses, 3.

Panni Christi nostrae sunt divitiae, 667.

Papae vicarius Christi, 249, 474. Vicarius Petri, 178, 317. Vicarius Petri et Pauli, 177 n., 242. Apostolorum haeres, 425. Orbis episcopus, 236. Speculator est super omnia constitutus, 419. Parem non habet super terram, 417. Ipsi datum est judicare de universis, 198. Gladius ejus duplex, 438. Claves ejus, 270. Plenitudo potestatis super universas orbis Ecclesias ei donata, 141. Solus plenitudinem habet potestatis, 236. Orbi exeundum ei, qui vult explorare quae non pertineant ad ejus curam, 425. Ei reverentia omnimode exhibenda, 141. Potest omnem ulcisci inobedientiam, 141. Papae primatum testatur appellatio de toto mundo ad ipsum, 428. Non modo ovium sed etiam pastorum omnium unus pastor, 422. Reverentia ab archiepiscopo ei exhibenda, 474. De episcopis creare potest archiepiscopus et e converso: et creare potest novos episcopos, 141. Episcopus ipso deponere et excommunicare potest, 422. Solus est ejus episcoporum depositio, 235. A finibus terrae quascumque personas ecclesiasticas quoties viderit expedire cogere potest ad praesentiam suam, 141. Praesidet principibus, imperat episcopis, regna et imperia disponit, 232. Ejus laesio omnes catholicos tangit, 240. Papae consensus pro Roberti transitu ad Cluniacenses, 3.

Papae potestas non sola a Deo instituta, nec alias spo-

liare debet, 433 *et seq.* Non dominus est episcoporum, sed quasi unum ex ipsis, 444. Summus pontifex est dictus non consummatione, sed comparatione, 421. Papae cura qualis esse debeat, 434. Maxime circa haereticos, schismaticos, et infideles, 427 *et seq.* Ejus est nascentes haereses extinguere, 184. Ejus culpa est, si culpa non ferit, 236. Ejus censura a concilio Senonensi petita adversus errores et personam Petri Abelardi, 310. Haereticorum error de papa, 1490. Papae dotes, 444. Ejus animus qualis esse debeat, 442. Qualis esse debeat erga Ecclesiam, 233. Sic praesit ut prosit, 426. Subditorum commodum, non proprium quaerere debet, 430. Ut se gerat in judiciis, 416. Ei cavenda personarum acceptio, 426. Indecens ex potestate non ex ratione agere, 432. Quid de subreptitia aut injusta licentia sit sentiendum, 20. Ejus onus angelicis humeris formidabile, 232. Ei maxime vitanda dominantis libido, 426. Orbis dispensatio ipsi credita est, non data possessio, 425. Ejus potestas in crimina, non in possessiones, 412. Pontifice servitus indigna quae, 410. Ipsi vitandus litium strepitus, 409. Minimis occupari non decet, 442. Nandinatoribus non facilis sit sed terribilis, 416.

Papa sit inflexibilis adversus carnem et sanguinem, 269. Non solum decet eum vitae sanitas, sed et fama decor, 138. Ei non negligenda familiae disciplina, 444. Famae et conscientiae consulat, 431. Bonum esse ei non sufficit, nisi tales etiam habeat adjutores, 439. Familiares ejus clerici quales esse oportet, 435. Et collaterales, 438. Necessarius ei bonus cancellarius, 273. Ministros compresbyteris suis anteferri nec antiquitas habuit, nec persuadet ratio, 442. Quales olim pastores Ecclesia Romam habuerit, 436.

Papae elogia, 422. Sanctus Pater appellatus, 264. Ei datus Sanctitatis titulus, 271, 398, 646. Sublimitatis, 399. Majestatis, 249, 260. Serenitatis, 207 n., 309. Excellentiae, 300. Dignationis, 417. Papa equo albo vectus, 437 n. Indutus cappa rubea, 232 n., 437 n., 438. Papae brevis vita 235. V. Sedes apostolica, Vicarius.

Parabole Salomonis quam utiles, 267.

Paracletus est Christus, 1062. V. Spiritus sanctus.

Paradisi felicitas, 1388. Ejus fonte spirituales quatuor, 1234. V. Beatitudo.

Parentum primorum lapsus ex instabilitate et defectu charitatis, 1063. Eos non vi, sed arte vicit diabolus, 1108, 1128. Parentum amor ut ordinandus, 109. Crucifixi amori cedere debet, 299. Parentes in rebus salutis filiorum inimici, 119 *et seq.*, 120. Parentum fuga commendatur, 115. Hos spernere pro Christo, piissimum, 109. Eorum amor non consulendus, ubi de fuga saeculi agitur, 109. Parentes qui suos a religionis ingressu avertunt arguuntur, 9 *et seq.* Parentes religiosos filios non amittant, 118. Parentum praeposterus amor monachis quam periculosus, 1484. Eorum cura a monachis alijcienda, 809. Jesus longe a patria et parentibus quaerendus, 364. Parisius nobilis Galliarum civitas regia, 430. Parisiensis Ecclesia pastore destituta, 208.

Parochia pro dioecesi, 174 n., 252.

Pars optima quae, 1001.

Partus duo in matrimonio spirituali, 1566.

PARVIVUS ex monacho S. Vincentii Laudunensis abbas Cameracensis, 55, 56 n.

Parvitas duplex, humilitas et mansuetudo; utraque tamen non parva virtus, 958.

Pascha, *transitus*, 897. Non eodem tempore apud omnes celebratum, 216. Paschalis confessio, 898. Item Communio, 898.

Pasci a sponso quam dulce, 1388. Pasci inter lilia quid, 1514. Pascitur sponsus, cum illi obediatur, 1518. V. Pastio, Gaudium spirituale.

Pascua sponsae, 1390. Pascua mala quorundam pastorum, praesertim philosophorum et haereticorum, 1390. Passagium Cisterciensibus monachis a Lotharingie duce concessum, 126.

Passio Christi nostrum meretur amorem, 114. Magnum amoris incentivum, 586, 1145 *et seq.* Martyrum confortatio, 1477. Remedium tentatorum, 299. Quam efficax ad spem Christianam, 1475. Sola nobis sufficit, 883. Passio Christi memoria optimum inter aspira et prospera praesidium, 1448. Passio Christi vis et efficacia, 884. Fructus, 587. Ejus meditatio quam utilis, 299, 1419. Ubi passionis suae gratiam recogitari videt Christus, ibi sedulus adest et libens, 587. Bernardi devotio in Christi passionem, 883, 1418 *et seq.* Passio Christi in nobis fructificans indicium, 889. Ei tribuitur remissio peccatorum, 972.

Passionum nostrarum cause ab humoribus inordinatis procedunt, 1038. Haec quomodo ordinandae, 817, 889. Passiones hujus temporis non sunt condignae ad praeteritam

culpam quae remittitur, ad praesentem gratiam quae immititur, ad futuram gloriam quae promittitur, 494.

Pastio et cubatio in meridie quid, 1387 *et seq.* Pastio sponsi, profectus nostri, 1515. Pastus ovium triplex, 1537.

Pastores sponsi amicissimi, 1537. Sunt quasi custodes et cultores vineae, 991. Marthe funguntur officio, 1002. Propter imperfectos instituti, 1447. Pastore boao nihil pretiosius in Ecclesia, 247. Pastoris boni est infirmorum potius saluti, quam propriae ultioni consulere, 1350. Pastoris boni conditiones, 1342, 1537 *et seq.*, 1322 *et seq.* Ovis debet esse dissimilis, 463. Ejus triplex officium, 900. Tres dotes, 989. Pastori in primis necessarius amor, 1147, 1537. Item vigilantia, 1240. Sollicitudo, 214. Exemplo potius quam verbo docendum, 1223, 1537. Pastores oves suas pascere debent verbo, exemplo, et oratione, 193. Pastores Ecclesiae litteratos et sanctos requirit Bernardus, 248. Fac opus evangelistae, et pastoris opus implesti, 438. A pastoribus cura non curatio exigitur, 435. Pastori pio non sufficit sua correptio, si adhuc periclitetur inferior, 1415. Pastor cum duris et refractariis ut agere debeat, 438. Pastorum est domare lupos, non dominari ovibus, 420. Pastores negligentes se et suos perdunt, 1539. Bonos a mercenariis discernit persecutio, 494. Pastor sic sciat disponere negotia rerum exteriorum, ut norit praeparare curam animarum, 61. Pastores rapaces quanta pro temporalibus patiantur, 495. Pastorum bonorum quae deliciae, 1213. Digni ad pastorem curam trahendi, 247. Pastores veriquibus pascuis soleant animas pascere, 1396. Pastorum quorundam mala pascua, 1390. Periculosum est agere gregem seorsum a Pastore, 1387. V. Praelatus.

Pastorem curam amore quietis abjici non probat Bernardus, 91. Pastoralis cura apud Cistercienses olim non grandis honor, sed grande onus, 324.

Pater Deus perfecte non cognoscitur nisi cum perfecte diligitur, 1287. Patri non convenit mitti, aut descendere de caelo, sed Filio aut Spiritui sancto, 569. Ejus est misereri, 1314. Patris et Verbi praesentia in nobis unde colligenda, 1509. Patris affectus in Filium, 65. Patris nomen tenuit S. Bernardus, 74. Patres ante Christum in fide futuri Messiae salvati, 654. Patrum antiquorum desideria erga Christum nasciturum, 773. Haec desideria nostrum arguunt torpore, 1270 *et seq.* Patrum veterum facta quaedam significatione decora, etsi opere ipso foeda, 807. Patrum contemptores haereticis, 183. Bernardi reverentia erga Patres, 102 V. Bernardus.

Paternitatis titulus episcopo, 354. S. Patricius Hibernensium apostolus, 1045. Ejus cultus, 667. Coemeterium, 687.

Patiens quis, 491. Triplici providentia eget, 989. Patienter tolerans aitos, omni laude dignus, 1029. Pati et pasci simul molesta juvenitas, 1399. Homo sit jumento similis in fendo Christi opere, 839.

Patientia pie viventibus necessaria, 981. In duris et asperis amplectanda, 794. Non tamen omnis patientia probanda, 409. Patienti specum Christum, et praemium patientis, 1430. Patientia commendatur exemplo Christi, 944. V. Christus. — Patientia Davidis in maledicum expeditur, 1394. Patientiae cumulus, 1157.

PAULI (S.) Virdunense monasterium, expulsis monachis concessum canonicis, 175 n. Bernardi opera cedit Praemonst., 250.

PAULINUS (S.) sanctus Martino, Ambrosio, et Augustino, Hieronymo familiaris, multisque ab ipsis, et a S. Gregorio laudibus praedicatus, 221.

PAULUS apostolus conversus multos olim praedicatione, nunc etiam exemplo, oratione, doctrina convertit, 955. In verbis brevis, sed in sententiis copiosus, 1122. Non hominum, sed Dei judicium aestimat, 1154. Coelestis fistula, 374. Os ejus, fistula Dei, 1355. Fons magnus et indeficiens, 1291. Tot verba, tot tonitrua, 1123. Magister simpliciter appellatus, 1414. Item Sapientissimus dictus, 1421. Vas aromaticum, 1299. Pauli merita unde, 623. Pauli nigredo et formositas, 1351 *et seq.* Pauli pietas, 1298. Servitus qualis, 410. Ejus raptus exponitur, 568. Pauli humilitas, 1394. Obedientia et propria voluntatis abdicatio commendatur, 957. Mansuetudo, 939. Ejus elogium, 988. Mira in Paulum Dei misericordia, 993. Anima quomodo perenda exemplo Pauli, 1378. Quomodo distinguat inter se animam suam, 1378. Conversionis S. Pauli memoria quam utilis, 955.

Pauperes beati, 1025. Non tamen quilibet, etiam voluntarii, 1025. Sed pauperes spiritu, 483, 1026. Eorum dignitas, 107. Reges sunt, 107, 196. Et quidem reges caeli, 727. Sunt quasi incogniti et derelicti a Deo, 1202. Pauperibus et martyribus eadem reprobatio facta, 1029. Pauperes in futuro iudicio securi, 850.

Pauperes, sed pii et religiosi, in primis fovendi, 100. Non sunt reliquendi, qui ipsi se relinquerunt, 267. Pauperum preces arma Bernardi, 258. Pauperes de suis laboribus alunt monachi Clarae-Vallensis, 833. A pauperibus caelum mercantur divites, 1222. Pauperes divitum manus osculantur cum aliquid ab eis accipiunt, 1276. Pauperum amor et imitatio quanti, 107. Pauperum cause pra aliis curandae, 415. Pauperum querela in luxum praelatorum, 464 *et seq.* Praestringitur acceptio divitum pra pauperibus, 437.

Paupertatis elogium, 39. Paupertas voluntaria, Christi castellum, 1183. Via secunda, 270. Paupertatem nativitate sua pretiosam fecit Christus, 757. Paupertas sancta, 100. Martyrium, 1030. Paupertas religiosa felix et secunda, 832. Paupertas evangelica et coelestia possidet et terram 1332. Vitiatur affectu rerum etiam minimarum, 1157. Huic promissum centuplum, 370. Item regnum caelorum, 1026. Non tam promittitur quam datur, 727. Paupertas vacat invidia propria et aliena, 1183. Non paupertas, sed paupertatis amor virtus reputatur, 105. Opportunius contentum esse inopia, quam importuna copia abundare, 105. Paupertas voluntaria universa superflua resecat, 790. Paupertatis cumulus, 1157. Paupertas Christi, 903. V. Christi paupertas — Paupertatis amor in episcopo commendatur, 41. Paupertas S. Malachiae episc., 676.

Pax et unitas formam coelestis civitatis nobis repraesentant, 1021. Pacis et concordiae symbolum anima in corpore, 1021. Pax et concordia angelis maxime placent, 1021. Pax et charitas commendatur, 1372. Pax cum Deo, cum proximo, et in seipso homini quaerenda, non gloria, 1041. Gloria Dei; pax, hominum portio, 134. Pacem Deus tribus hominum generibus loquitur, 1105 *et seq.* Pax in mundo, Christo adveniente, 720. Pax nulla, timore praevaleat, 1444. Pax perfecta hic haberi non potest, 758. Pax plena et perfecta alteri vitae reservatur, 767. Pax et gaudium in caelo, 1123. Pax plena cordis futurae vitae reservata, 924. Paci duo necessaria, 1122. Pax quam proximo debemus charitate et humilitate nutrienda, 1124. Pax multiplex, 1233. Pax quadruplex, 1242. Pax ficta, inordinata, et Christiana, 1122. Pacis studium lites reprimit, 1536. Pacis inimica ambitio, 134. Pax perditur, cum Dei gloria spernitur, 134. Ubi pax non est, nec Deus, 369. Utiliora sunt pauca cum pace, quam multa cum scandalo, 540 n. Pacem Ecclesiae procurare Sedes est apostolica, 323.

Peccator unus cum demone efficitur, 968. Etiam carnem suam odit, 480. Peccantem hominem cur statim non deleverit Deus, 1050. Peccans latere non potest, 485 *et seq.* Peccatoris carcer, tortores, et infernus, 998. Peccatorum et justorum consilium et finis, 114. Peccator nihil exspectat, sed presentibus detentus et contentus est, 1502. Peccatores Ecclesiae filii esse non desinunt, 1350. Dei misericordia in peccatores, 178, 1004. Longanimitas, 954, 1289. Ejus dignatio in suscipiendo peccatore, 1561. Indulgentia Dei erga peccatores in tribus, 942. Peccati ultionem tardat Deus, ut commendet patientiam, impleat electionem, et confirmet charitatem, 941. Audiat in sui vocatione peccator quod timeat, et sic accedens ad Solem justitiae, videat illuminatus quid diligit, 112. V. Dei misericordia et Misericordia. — Peccatores excitat ad poenitentiam Petri poenitentis exemplum, 994.

Peccatoris vocatio et illuminatio quomodo fiat, 113 *et seq.* Peccati jugem semel susceptum excutere, divinae virtutis est non humanae, 941. Peccatoris conversio res divinae virtutis, 902. Magnum miraculum, 1070. Crucis pretiosus fructus, 117. Peccatoris conversio quantum sit illi bonum, 123. Peccatoris jam suscitatus status, 1004. Placeat uterque Deo et peccator compunctus et justus devotus, 1092. Peccatoris conversio Deo ad gloriam, angelis ad laetitiam, hominibus est ad exemplum, 123. V. Conversio. Peccatores poenitentes Bernardus remittit ad episcopos, 63. Peccatoribus poenitentibus religionem ingredi persuadet S. Bernardus, 53. Peccatores absque previa poenitentia non promovendi ad Ecclesiae dignitates, 26. Peccantium multitudo non facit impunitatem scelerum, 390. Pro desperatis non orandum, sed gemendum, 579.

Peccatum grave onus, 870. Est animae malum, 855. Peccatum magis cavendum, quam ejus supplicium, 855. Peccata sunt opera tenebrarum, 769. Peccati nigredo intus est, 1370. Peccata sunt parietes, quibus a Christo sejungimur, 1458. Peccare posse homini cur datum, 612. Peccatum Adae et daemones in Filium, 1508. Primi parentes non coacti, sed decepti peccaverunt, 1108. Peccatum triplex Eva, curiositatis, voluptatis, vanitatis, 974. Per peccatum homo spoliatus, 974. Peccati clades in corpore et in anima, 998. Peccata ex fidei defectu, 1231.

Peccatum non est nisi voluntarium, 71. Hoc non excusat voluntaria necessitas, 1552. Peccati cogitatio decolorat animam, affectio vulnerat, consensus necat, 1098.